

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за квітень 2018 року)

100-річчя від дня народження письменника, Героя України О. Гончара відзначено в Україні різними заходами. Зокрема, 3 квітня в Інституті філології Київського національного університету ім. Т. Шевченка за ініціативи родини письменника відкрито Музей-кімнату імені О. Гончара. Першими її відвідувачами стали дружина письменника Валентина та його онука, а також письменники, громадські і культурні діячі. Відбулася концертна програма за участі гуртів «Шпилясті кобзарі», дуету «Сестри Адріана та Мідея Наруцькі» та ін. У Національному музеї історії України у Другій світовій війні пройшов захід «Урок української ідентичності. Олесь Гончар»: виставка особистих речей митця та інтерактивна зустріч з молоддю. У Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України відкрито міжархівну документально-художню виставку «Собор душі»; у дніпровському музеї «Літературне Придніпров'я» – «Найкраща країна – правда» – меморіальні речі письменника, рукописи фронтових поезій, роману «Собор», незавершених романів про Д. Яворницького «Великий Луг» та Н. Махно «Гуляй поле», епістолярії, фото; у Чернігівському музеї-заповіднику М. Коцюбинського – «Буде він собором височіти на далекі і близькі світи. І нова Вкраїна свіжі квіти не забуде сину принести» та інші. На Херсонщині відбулися: свято «Україна славить Олесь Гончара», велика літературна естафета «Гончар крокує Херсонщиною» та акція «Читаємо Олесь Гончара сьогодні», конкурс есе «Мій Гончар» та конкурс буктрейлерів на твори письменника серед молоді. Крім того, у бібліотеках країни проведено: літературні диспути, міні-портрети, вікторини, мандрівки, уроки, години, бібліографічні огляди літератури, книжкові виставки тощо.

Вручено *Державну літературну премію ім. О. Гончара*. Її лауреатом у 2018 році стала письменниця Т. Фольварочна (Пишнюк) за книгу «Нерозгаданий постскрипум». А 4 квітня в Будинку письменників нагороджено лауреатів *Міжнародної німецько-української премії О. Гончара* у номінаціях: «Проза» – А. Нікуліну зі Львова за роман «Сіль для моря, або Білий Кит»; «Цикл оповідань, новел» – Ю. Ілюху з Харкова за збірку оповідань «Неболови»; «Поезія» – М. Каплуновську з Хмельницького за збірку поезій «Різдвяна троянда»; «Літературознавча праця, присвячена творчості О. Гончара» – А. Гончаренко з Києва за літературознавче дослідження «На берегах вічності: роздуми над сторінками прози Олесь Гончара»; «Публіцистика» – О. Дмитерко з Веселого Запорізької області за художньо-документальну повість «Король палаючого неба».

Пам'ять героїв-ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції вшановано в Україні 26 квітня. Зокрема, у столиці пройшли меморіальні заходи біля знаку «Воїнам Чорнобиля» та меморіального кургану «Героям Чорнобиля». Прозвучали «Реквієм» Дж. Верді – у Національній опері України; меса «Реквієм» В. Моцарта – у Київському академічному муніципальному театрі опери та балету для дітей та юнацтва. 26 квітня на Поштової площі за участі гурту ОНУКА та оркестру НАОНІ відбувся масштабний шоу-перформанс «Зона ... Натхнення», під час якого вперше виконано постсимфонію М. Рубченка та Я. Мисика, яка стала саундтреком до короткометражного фільму «Арка», повністю знятого на території Чорнобильської зони відчуження, режисер – А. Шатохін. Всеукраїнська прем'єра фільму на телеканалах України пройшла цього ж дня. У Запоріжжі відкрито пам'ятник «Героям Чорнобиля» (автор ідеї – Р. Оганисян, проектування – майстерня запорізького архітектора В. Лукашева). Окрім того, у багатьох мистецьких закладах України пройшли концертні програми, реквієми, дні пам'яті, художні виставки; у бібліотеках – огляди літератури, години-реквієми, години та уроки пам'яті, книжкові виставки; у кінотеатрах – покази фільмів; у закладах освіти – уроки, виховні та години пам'яті, перегляди кіноматеріалів, фотовиставки тощо.

Фестиваль сучасного мистецтва та культури «Гогольфест» з цьогорічною назвою «Startup ГогольFest» тривав у Маріуполі з 27 квітня по 1 травня і став частиною святкування 240-річчя міста. Відбулося більш як 100 заходів, серед яких вистави 16 театрів, різні перформанси, музичні виступи гуртів з України, Швейцарії та Литви, кінопокази, візуальне мистецтво, дискусійний клуб. Серед учасників музичної програми – гурти «ДахаБраха», фрік-кабаре Dakh Daughters, Pianобой, Vivienne Mort, «Один в каное», Sinoptik, Tik Tu, OY Sound System, соціальне лялькове кабаре «ЦеШо» та інші. Візитівкою фестивалю традиційно стала театральна програма, яку було представлено постановками: оперою-реквіємом «IYOV» Р. Григоріва та І. Разумейка; соціальним експериментом «Собача будка» за п'єсами «Едіп Цар» Софокла, «Собача будка. Антиутопія з життя мовчазної більшості» КЛІМ, «Жовтий князь» В. Барки від театру «ДАХ»; кінетичним перформансом В. Троїцького «...але вітер...»; виставою-фарсом «Король Убю» за п'єсою А. Жаррі від театру «Мізантроп»; чоловічою історією «Віталік» за п'єсою В. Ченського «Уліс» від «Дикого театру»; партиципативним перформансом «Червоне весілля» В. Миронюк; копродукцією «Мій дід копав. Мій батько копав. А я не буду» Й. Віховської і Д. Левицького, створеною в межах польсько-українського перформативного проекту «Мапи страху /Мапи ідентичності» та іншими. У рамках кінопрограми пройшли перегляди фільмів «Рівень чорного» В. Васяновича, «Стрімголов» М. Степанської, документального альманаху «Контури», короткометражних комедій «Інфоголік» В. Шпакова та В. Клімчука, «Припутні» А. Непиталюка, відбулася дитяча програма від фестивалю ЧілдренКінофест «Совеня Чарлі» та інше. На вулицях із міським простором у рамках проекту «Мистецька інтеграція» працювали художники з Херсона, Полтави, Дніпра, Харкова, Києва, які створили у місті декілька інсталяцій та мурал. Також пройшли екскурсії, лекції, дискусії тощо.

27 квітня традиційно в селищі Брусилів Житомирської області вручено Всеукраїнську премію ім. І. Огієнка. Цьогоріч її лауреатами стали: у галузі літе-

ратури – письменники Б. Дячишин зі Львова та Я. Марищенко з Житомира; у галузі мистецтва – графік, художник-монументаліст В. Войтенко з Житомира; у галузі громадської, політичної та духовної діяльності – кінодраматург, кінорежисер, н. а. України Л. Мужук з Києва.

У Харкові 12 квітня відбувся міжнародний семінар «Культурна спадщина як ресурс розвитку. Можливості в рамках європейських програм», ініційований Міністерством культури України в рамках Року охорони культурної спадщини. У роботі заходу взяли участь фахівці з України, Іспанії, Німеччини, Італії. Було презентовано кілька програм, ініціатив та проектів Євросоюзу та Ради Європи – «Європейський рік культурної спадщини», «Ініціативи Ради Європи в сфері культурної спадщини», «Європейські культурні маршрути», спрямованих на поширення обізнаності про культурну спадщину як важливий ресурс розвитку регіонів та як основу соціальної згуртованості місцевих громад.

Культура й АТО. Культура та мистецтво в прифронтівій зоні

І Міжнародний фестиваль «Маріупольська книжкова толока» відбувся в місті 14–15 квітня. Організатор заходу – ГО «Центр мистецтв “Арт-Простір”» у партнерстві з маріупольськими міською радою та державним університетом, Запорізькою обласною універсальною науковою бібліотекою та іншими установами. У програмі – виставки-продажі книг, зустрічі з митцями, тематичні дискусії, майстер-класи, виступи театральних і музичних колективів, перегляди фільмів, дитячий простір «Книголісся», конкурс «Найкраща книга Маріупольської книжкової толоки». Гран-прі отримала книга Т. Ворони «Стартап на мільйон». У фестивалі взяли участь більш як 30 видавництв, серед яких «Люта справа», «Видавництво Старого Лева», «Герда», «Клуб сімейного дозвілля», «Дике поле», «Смолоскип», «Навчальна книга «Богдан», «Час майстрів» та інші. Відбулося понад 200 подій, які відвідали 3000 осіб. На фестивалі побувало більш як 100 митців, серед яких – Л. Дерещ, О. Ірванець, Ю. Іздрик, А. Левкова, А. Полежака, Р. Коляда, В. Амеліна та інші.

В Авдіївці Донецької області вперше пройшов триденний великодній фестиваль мистецтв «Авдіївка ФМ», співорганізатором якого стало Міністерство культури України. Ідею проведення проекту втілили в життя молоді жителі міста та представники місцевих громадських організацій. Участь у фестивалі взяли українські естрадні виконавці, театральні й танцювальні колективи з Києва, Харкова і Донеччини. Розпочався захід великою Гаївкою, забавами поливального понеділка, розписом великодніх яєць. Пройшли: виставка робіт місцевих художників, які створювалися в межах проекту «АРТ-студія» під керівництвом художників А. Мейера з Берліна та А. Стативи з Краматорська Донецької області; вистави київських театру-студії ім. А. Гауді та «Чесного театру»; вистави на соціальну тематику молодіжних колективів Авдіївки, які вони готували самостійно та за підтримки українських режисерів з проектів «В.І.Д.Л.І.К.» та «Театру переселенця» (м. Київ), «Enter.Ua» та «Склад 2.0» (м. Львів), «Lutsk junior theatre» (м. Луцьк); виступи творчих колективів міста та області, молодіжних та професійних гуртів з різних куточків України; літературні читання та презентації книг за участі українських письменників та поетів:

Д. Лазуткіна, А. Полежаки, С. Жадана та інших; майстер-класи з декоративно-ужиткового мистецтва тощо.

Фестиваль сучасного українського кіно тривав у прифронтовій Авдіївці впродовж 1–4 квітня. Кінофорум – це четвертий етап довгострокового проекту «Українське кіно на Донбасі», ініційованого журналістом та волонтером О. Чередниченко, який відбувається за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Програма заходу включала ігрові, документальні та анімаційні фільми. Для дітей показали фентезі Ю. Ковальова «Сторожова застава», мюзикл А. Матешка «Трубач», повнометражний мультфільм М. Депояна «Микита Кожум'яка», анімаційну збірку пізнавальних казок «Моя країна – Україна» від студії «Новаторфільм», для дорослих – художні та документальні фільми: «F 63.9 Хвороба кохання» Д. Томашпольського та О. Дем'яненко, «DZIDZIO. Контрабас» О. Борщевського, «Червоний» З. Буадзе, «Кіборги» А. Сеїтаблаєва, «Будинок «Слово» Т. Томенка, «Школа № 3» Г. Жено та Є. Сміт, «Моя війна. Два життя Василя Сліпака» Л. Кантера, «Війна химер» А. та М. Старожицьких та ін.

Відбулися прем'єри документальних фільмів: у Верховній Раді України – «Невидимий батальйон» про долю жінок-військовослужбовців, режисерки – С. Ліщинська, А. Горлова та І. Цілик; у київському кінотеатрі «Жовтень» – повнометражного «Перехрестя „Балу”» Є. Коваленка про збройний конфлікт на Донбасі. Також у цьому кінотеатрі пройшов єдиний прем'єрний показ українсько-французького документального фільму з субперекладом «Ми – солдати» С. Смірної про історію трьох українських добровольців, які після поранень на Донбасі опинилися у київському воєнному шпиталі.

Обласний відкритий фестиваль-конкурс української культури та фольклору «Байбак-fest» під гаслом «А весна вже скресла – що ти нам принесла» пройшов 21 квітня в Старобільську на Луганщині. У заході взяли участь творчі колективи, окремі виконавці Луганської області. У програмі – конкурс та виставка робіт майстрів декоративно-ужиткового мистецтва області.

17 квітня у Станиці Луганській, а 19 – у Бахмуті Донецької області, стартував *патріотично-художній проект «Брати Українці»*, у рамках якого відбувся концертний тур лідера гурту «Шабля» В. Гейзера спільно з Заслуженим академічним зразково-показовим оркестром Збройних сил України.

Академічний симфонічний оркестр «INSO-Львів» Львівської обласної філармонії у співпраці з департаментом з питань культури, національностей та релігій Львівської ОДА розпочали *соціально-культурний проект «Війна та мир»*, у рамках якого 27–29 квітня в містах Жовква, Жидачів, Стрий, Городок, Самбір Львівської області пройшли благодійні концерти-зустрічі. Звучали твори М. Скорика та відомі українські пісні. Разом із симфонічним оркестром виступили співачки С. Федина, Л. Корнеєва.

У рамках *Всеукраїнського соціального проекту «Листи-2018»* стартував гастрольний тур мультимедійної вистави-променаду «Листи незнайомому другу з Нью-Йорка» О. Данилюк. У квітні постановку у виконанні дитячого театрального колективу прифронтового селища Новгородського Донецької області показано у Житомирі та Одесі. Тур триватиме до 8 травня.

У Покровському історичному музеї Донецької області 21 квітня фонд «Ізоляція» презентував групову *виставку «Коментар до фотографії»*. Це колекти-

вна робота учасників арт-лабораторії від художників Є. Анцигіна та К. Бучацької, яка відбулася у березні в Покровську в рамках резиденції «ЗМІНА А-І-R». Серед них – студенти, працівники музею, активісти, школярі та небайдужі до культури місцеві мешканці, завданням яких було попрацювати з власними фотозбірками та спробувати себе у ролі художника.

На тридцяти зупинках громадського транспорту у Житомирі 3 квітня з'явилися великі світлини українських військових, зроблені на передовій Д. Муравським. Організатори *соціального проекту «Обличчя миру»* – благодійні фонди «Повернись живим» та «Інформаційно-координаційний центр». Ініціативу буде поширено і на інші регіони.

Також *експонувалися виставки*: у Національному музеї Т. Шевченка – світлин Г. Айнбіндера, О. Зубка, Д. Бурноса та Р. Плотнікова «Герої нашого часу»; у Національному музеї історії України у Другій світовій війні – «Місто милосердя. Лікарня Мечникова», створена в рамках проекту «Український Схід»; у Київській міській адміністрації – інтерактивна «Втрачаючи зв'язок. Життя на лінії зіткнення – 4 роки по тому»; у Полтавському художньому музеї ім. М. Ярошенка – робіт військового фотографа О. Кромпляса «ПРОМКА»; у Чернігівському обласному молодіжному центрі – творів Б. Куркуль «Кордон»; у маріупольському Центрі сучасного мистецтва і культури ім. А. Куїнджі – творів місцевих фотографів «Діти на лінії зіткнення» та інші.

У Києві *відкрито пам'ятник* загиблому герою АТО М. Мислу, а у Станиці Луганській – банер, присвячений пам'яті загиблих воїнів, які захищали Станічно-Луганський район.

МУЗИКА

Під патронатом Українських Православних Церков за підтримки Міністерства культури України під гаслом «Духовність єднає Україну» з 9 по 28 квітня у Києві тривала *X Міжнародна Пасхальна асамблея* – масштабний фестиваль академічного мистецтва, ідея проведення якого належить НМАУ ім. П. І. Чайковського. Цьогорічна програма заходу включала 18 хорових концертів у виконанні 25 хорів, 2 оперні й балетну вистави, 2 концерти ансамблів пісні і танцю, 3 концерти оркестрів народних інструментів і капели бандуристів НМАУ ім. П. І. Чайковського, 4 камерно-інструментальні імпрези, 2 симфонічних, клавесинний, джазовий концерти, дві «Великодні присвяти Сергію Рахманінову»: до 145-річчя від дня його народження та концерт-вистава до 80-річчя Оперної студії НМАУ ім. П. І. Чайковського, традиційну благодійну програму «Вірою, Надією Єдині», презентацію нових нотних видань, гала-концерти, майстер-класи тощо. Знаковими мистецькими заходами стали «Музичні діалоги», запроваджені за підтримки посольств іноземних держав в Україні: Литви, США, Німеччини, Італії. Загалом міжнародну складову забезпечено 10 країнами. Серед українських виконавців – камерний оркестр «Віртуози Києва», студентські хори з Кропивницького, Івано-Франківська, Львова, Дніпра, Житомира, Чернігова та інших міст, нові колективи НМАУ ім. П. І. Чайковського – Ансамбль сучасної музики і Big Band, камерні інструментальні й вокальні ансамблі. Крім того, у рамках форуму пройшов I Всеукраїнський конкурс скрипа-

лів ім. Б. Которовича, у якому змагалися 16 молодих музикантів. Гран-прі виборола студентка НМАУ ім. П. І. Чайковського Я. Стадник з Чернівців.

18–25 квітня в Києві за підтримки Міністерства культури України пройшов *XII Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті В. Горовиця*. У творчому змаганні взяли участь молоді таланти з Австралії, Китаю, Білорусі, Молдови та усіх регіонів України. З 65 учасників у групі «Горовиць-Дебют» першу премію здобули О. Федюрко, А. Соловійова та А. Холодков, з 19 у молодшій групі – Б. Терлецький. Заклучні конкурсні виступи та концерт-нагородження відбувся в Національній філармонії України за участі Академічного симфонічного оркестру філармонії.

Один із найбільших форумів нової академічної музики в Україні – *XXIV Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні й дві ночі нової музики»* пройшов 21–23 квітня в Одеській обласній філармонії. Більш як 50 музикантів із 30 країн світу продемонстрували унікальні форми і жанри сучасного мистецтва у 48-годинному нон-стоп форматі з невеликою перервою між номерами. Було представлено театралізовані музичні перформанси у поєднанні з візуальними арт-акціями, звуковими, відео-, кіно- та мультимедійними інсталяціями. У програмі фестивалю – сучасна музика українських та зарубіжних композиторів, переважно експериментального напрямку. Також відбулися концерти-присвяти композиторам М. Скорику, Б. Лятошинському та концерт «Наша пам'ять», присвячений 70-річчю створення Ізраїлю. Серед українських учасників: О. Козаренко, Л. Шутко, В. Апостол, А. Будко, Є. Громов, К. Мельниченко, А. Степанова, Н. Стець, ансамблі «Мозаїка», Senza Sforzando та інші.

Впродовж 11–29 квітня в Закарпатській обласній філармонії (м. Ужгород) лунали концертні програми *VI Міжнародного фестивалю «Музика без кордонів»*. Головна особливість заходу – розмаїття музичних стилів і жанрів. Серед учасників – симфонічний оркестр Закарпатської філармонії, ансамбль пісні і танцю «Поділля» Вінницької обласної філармонії, Заслужена академічна капела України «Трембіта» зі Львова, бандурист та композитор Г. Матвій з Одеси, інструментальне тріо «Flautando» з Хмельницького, гітаристка А. Тихонравова з Харкова та інші.

10–14 квітня у Шостці на Сумщині відбувся *XVIII Фестиваль класичної та камерної музики «Поліська рапсодія»*. У програмі заходу – концерти камерного оркестру домристів «Лик домер» з Києва, оркестру старовинної й сучасної музики «Ренесанс» Сумської обласної філармонії, народних артистів України А. Баженова (скрипка) та І. Кучера (віолончель), з. а. України К. Баженової (фортепіано), піаніста А. Баришевського, баяніста-віртуоза та соліста Харківської філармонії Д. Жарікова, семінар, майстер-класи від членів журі, а також III Всеукраїнський конкурс юних скрипалів та віолончелістів ім. В. Чєврова. Гран-прі здобули ансамбль «Группетто» з ДМШ Білгорода-Дністровського Одеської області та інструментальний ансамбль ДМШ № 20 м. Києва.

Шість концертів професійної музики пройшло 20–27 квітня в Івано-Франківській обласній філармонії ім. І. Маланюк у рамках *Фестивалю професійного музичного мистецтва «Прикарпатська весна»*. Відкрив захід Черкаський академічний заслужений український народний хор. Також участь взяли: камерний оркестр Івано-Франківської обласної філармонії «Harmonia Nobile», мариуполь-

ський камерний оркестр «Ренесанс», академічний ансамбль пісні і танцю «Козаки Поділля» Хмельницької обласної філармонії, струнний ансамбль «Quattro corde», музиканти з Польщі та Франції й інші. Традиційно відбулися виступи учнів філармонійної балетної школи-студії та молодих музикантів, які спільно з професійними оркестрантами зіграли у програмі «Юні віртуози». Також пройшли виїзні концерти у райони Прикарпаття і за межі області.

Впродовж 19–22 квітня у Тернополі на різних локаціях, у тому числі на занедбаних індустріальних і рекреаційних об'єктах, тривав *VII Міжнародний фестиваль експериментальної електронної музики та медіа-мистецтва «Hamselyt»*. Серед учасників – музиканти з Чехії, Великої Британії, Словаччини, Ірану, Німеччини, Нідерландів, Польщі. З українських: Acid Jordan, BRAT, Komitet, Konakov, Lyudska Podoba, Motoblok + Clasps та інші. У програмі – концерти, виставка медіа-мистецтва «Ілюзія» за участі художників А. Якубенко, В. Агапєєва, Д. Косміної, Д. Вештак та інших, лекції, вечірки тощо.

У Запоріжжі 28–29 квітня відбувся *I Фестиваль атмосферної музики «Zaporizhzhia Jazzu»*. Участь у ньому взяли музиканти з США, Франції та українські гурти «Океан Ельзи», MARU, «Бумбокс», Pianoбой, DZ'OB, дует Лебедевої, тріо І. Аллабужева, колектив DARK SIDE TRIO, а також вихованці позашкільних творчих установ міста. Окрім концертів, пройшли майстер-класи, екскурсії містом, працювала дитяча зона.

На базі Сумського вищого училища мистецтв і культури ім. Д. С. Бортнянського за сприяння Міністерства культури України протягом 10–14 квітня тривав *IX Міжнародний конкурс молодих піаністів «Слобожанська фантазія»*. Конкурс зібрав 54 учасники з Китаю, В'єтнаму, Італії, Казахстану, Молдови, Росії та різних областей України. Серед переможців, які вибороли I премію конкурсу, – С. Карапетян з Сєверодонецька Луганської області та А. Містюк з Одеси.

Під патронатом Міністерства культури України Львівська середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. С. Крушельницької 17–21 квітня провела у Львові *I Міжнародний конкурс виконавців на духових інструментах ім. В. Антоніва та М. Закопця*. 212 учасників з усієї України, а також Польщі, Литви, Чехії, Білорусі, Молдови змагалися у чотирьох вікових категоріях в 9 номінаціях і демонстрували майстерність свого виконання на флейті, гобої, кларнеті, саксофоні, фаготі, трубі, тромбоні, валторні, тубі. У рамках конкурсу відбулися виставки духових інструментів різних фірм-виробників.

У Чернігівському музичному коледжі завершився *Відкритий всеукраїнський фестиваль-конкурс молодих композиторів ім. Л. Ревуцького*. 34 учасники з різних міст країни представили свої вокальні та інструментальні твори. Гранпрі конкурсу отримали студент Чернігівського музичного коледжу І. Савченко та юний скрипаль П. Дьомкін з Києва, якого також назвали відкриттям цього річного конкурсу.

Крім того, пройшли *інші мистецькі конкурси*, на яких у виконавській майстерності змагалися учні музичних та спеціалізованих шкіл-інтернатів, мистецьких гуртків та студій, палаців дітей та молоді, студенти вищих навчальних закладів: *міжнародні*: XI баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile» – у Дрогобичі Львівської області; VI виконавців на народних інструментах «Арт-

Домінанта» – у Харкові; V молодих піаністів ім. Ф. Шопена – у Дніпрі; скрипалів «ProArt» – у Хмельницькому; *всеукраїнські*: VIII відкритий молодих виконавців (ансамблів) на дерев'яних духових інструментах ім. В. Старченка – у Рівному; III баяністів-акордеоністів «Баянне коло на Запоріжжі» – у Запоріжжі; молодих виконавців на мідних духових інструментах «Полтавська весна» – у Полтаві; Регіональний інструментальної музики «Чарівні музики співзвуччя» по класу баяну та акордеону – у Мелітопольській дитячій школі мистецтв (Запорізька обл.) та інші.

До 65-річчя від дня народження відомої американської співачки українського походження *Квітки Цісик* 7 квітня у Національній опері України за підтримки Міністерства культури України відбувся благодійний ювілейний концерт україно-американського благодійного проекту «Незабутня Квітка». У ньому взяли участь актори Р. Зюбіна та В. Горянський, музиканти і співаки К. Стеценко, К. Мазур, колектив Neo ballet О. Семьошкіної, гурти «Антитіла», «Каблуками по бруківці» та інші. Звучали оригінальні голосові фонограми Квітки Цісик та демонструвалося унікальне архівне відео. Також пройшли інші заходи до ювілею співачки: у столичному НЦДКС «Український дім» – постановка музичного монологу-притчі «Я – Квітка» за п'єсою «Квітка Цісик. Туга за Україною» Т. Череп-Пероганич у виконанні акторки Національного театру ім. І. Франка В. Васалатій та рок-музиканта, гітариста гурту Yurcash Ю. Кондратюка, а також благодійний концерт «Квітчині колискові» за участі К. Мазур, П. Грищенка, К. Стеценка, соціально-мистецького Центру ім. Квітки Цісик з Чорноморська Одеської області, дитячого фольклорного театру «Дай Боже» та інших; у Вінницькому академічному музично-драматичному театрі ім. М. Садовського – прем'єра вистави «Квітка. Пісня наяву й у снах» за п'єсою О. Миколайчука-Низовця; у Львівському національному театрі ім. М. Заньковецької – сольний концерт вокалістки і скрипальки О. Мухи у рамках її гастрольного туру «Kvitka: два кольори», який розпочато 12 квітня в межах соціально-культурного проекту «Дякую тобі, Квітко». Крім Львова, у турі 17 міст Західної України: Івано-Франківськ, Тернопіль, Луцьк, Хмельницький та інші. Концертну програму складено з найкращих пісень із репертуару Квітки Цісик в автентичних і в оригінальних аранжуваннях.

Актуальні напрями концертного бізнесу, конференція концертної індустрії, шоукейс-фестиваль, галузева премія, лекції, майстер-класи, панельні дискусії та круглі столи за участі українських спікерів і європейських експертів музичної індустрії – заходи *I Музичної конференції «Kyiv Music Days»*, яка пройшла у Києві 13–15 квітня. Її учасники – музиканти, концертні промоутери, менеджери артистів і музичні журналісти. Серед українських спікерів – В. Фісун, Л. Млинарич, О. Корженевська, А. Тараненко, І. Горбань, Д. Феліксов та інші. У рамках шоукейс-фестивалю, який ділився за музичними напрямами: world music, фольктроніка; джаз; електронна музика; інді, – виступило понад 150 музикантів.

ТЕАТР

Центром мистецтв «Новий український театр» у творчій співпраці з Міжнародним літературним конкурсом «Коронація слова» 27 квітня у Києві прове-

дено *I Фестиваль сучасної української драматургії «Нова п'еса»*. У програмі: режисерські читки відібраних текстів у виконанні професійних акторів; обговорення прочитаної п'еси за участі акторів, режисера, експертів, слухачів та авторів; презентації драматургами нових текстів; майстер-класи театральних та літературних критиків, режисерів, драматургів, продюсерів; творчі зустрічі, зокрема з Н. Ворожбит; покази вистав, поставлених за п'есами, які подавалися на конкурс «Коронація слова». Серед учасників – Лана Ра, Т. Альохіна, Ю. Васюк, Р. та О. Гончарови, Є. Кияєв, К. Солов'єнко та інші.

Вісім театрів України: столичні: національні академічні – російської драми ім. Лесі Українки та драматичний ім. І. Франка; академічні «Колесо» та «Молодий»; львівські академічні українські: Національний драматичний ім. М. Заньковецької та обласний музично-драматичний ім. Ю. Дрогобича; Волинський академічний обласний український музично-драматичний ім. Т. Шевченка взяли участь у *II Відкритому фестивалі камерного театрального мистецтва «Під цвітом сакури»*, що тривав упродовж 23–30 квітня у Закарпатському академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. братів Ю.-А. та Є. Шерегіїв. Захід проходив у рамках загальноміського фестивалю «Сакура-Фест» і завершився виставою господарів – трагікомічним абсурдом «Краще залишайся мертвим» за п'есою К. Ветлінгера.

Протягом тижня у Полтавському академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. М. Гоголя у рамках *X Відкритого регіонального фестивалю театрального мистецтва «В гостях у Гоголя»* йшли гоголівські вистави у виконанні різних театрів України: Київського національного академічного оперети України, академічних українських музично-драматичних: Чернігівського обласного ім. Т. Шевченка, Житомирського ім. І. Кочерги та Миколаївського академічного художнього російського драматичного. У рамках заходу, який завершився 1 квітня, відбулася прем'єра вистави «Страшна помста» у виконанні господарів фестивалю – спільної роботи гоголівців та постановочної групи режисера С. Павлука.

25 і 26 квітня Мультимедійний незалежний театр «Мізантроп» і Port Creative Hub представили прем'єру – *спільний проект «Сліпота»* – сайт-специфік-виставу за мотивами однойменного роману Ж. Сарамбо. Особливість постановки в тому, що вона здійснювалася з допомогою звуків та жестів у повній темряві безпосередньо поряд з глядачами.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний російської драми ім. Лесі Українки – драми з елементами фарсу «Що трапилось у зоопарку» Е. Олбі та «Загадкове нічне вбивство собаки» С. Стівенса за романом М. Хеддона; академічний «Молодий» – балету «Автор. Епізоди» А. Герус (спільний проект з Театром сучасного танцю «Ukrainian Dance Theatre») та лабораторії правди «Брехня» за В. Винниченком; академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – «Дім на краю душі» за мотивами п'еси «Іфігенія» Д. Нігро; академічний юного глядача на Липках – трагікомедії «Дон Жуан» за Лесею Українкою, Ж.-Б. Мольєром, О. Пушкіним та драматичної казки-комедії «Місце для дракона» Ю. Винничука; академічна майстерня театрального мистецтва «Сузір'я» – фарсу-travel «Трагіки до Ваших послуг...» за п'есою «Розенкранц і Гільденстерн мертві» Т. Стоппарда та ліричної комедії

«І небо, і земля» за п'єсою «Безіменна зірка» М. Себастьяна; муніципальний академічний опери і балету для дітей та юнацтва – балету «Історії у стилі танго» на музику А. П'яццолли та інших композиторів; драматичний «Браво» – комедій «Він. Дружина. Коханка» Ю. Бучми та «Трію любові... або Травма пізнання» М. Мітуа, Р. Андерсона; «Актор» – фарсу «Приємна несподіванка» за Дж. Бароном; Центр мистецтв «Новий український театр» – сімейних сцен «Методи виховання малих засранців» за п'єсою «Як не перетворитися на собаку» М. Смілянець; «Дикий театр» – вистави про зради та перемоги «Ла-ла-лайно» за мотивами п'єси «Геркулес і авгієві стайні» Ф. Дюрренматта; «МіжШКолон» – «Калігула» за А. Камю.

У Житомирському академічному обласному театрі ляльок впродовж 23–27 квітня тривав *III Відкритий всеукраїнський фестиваль театрів ляльок «Світ ляльок»*, який проводиться раз на три роки. Свої вистави показали 16 лялькових театрів України: академічні обласні: Вінницький, Закарпатський «Бавка», Запорізький, Миколаївський, Полтавський, Рівненський, Херсонський, Чернівецький, Чернігівський ім. О. Довженка та інші. Гран-прі фестивалю отримав Миколаївський приватний театр ляльок «IstArt» за виставу «Історія однієї матері» за Г. Х. Андерсеном, а М. Богомаз з цією ж виставою перемогла у номінації «Кращий режисер». «Кращою виставою для дітей» стала казка-фентезі «Чарівна скрипочка» Я. Грушецького Черкаського академічного обласного театру ляльок.

Діти дітям – про дітей, професійні та молоді актори – про молодіжні проблеми та формування активної громадянської позиції – ідейна концепція *I Театрального фестивалю для дітей та молоді «На крилах мрій»*, який відбувся 18–20 квітня у Чернігівському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка. Участь у ньому взяли професійні театри: Київський муніципальний академічний ляльок, Академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра, Чернігівський обласний ляльок ім. О. Довженка, Муніципальний «Березіль» з Борисполя Київської області, а також Народний дитячий «Сорванці» з Харкова, студенти Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого та вихованці низки мистецьких студій Чернігова і Прилук. Відкрився захід прем'єрою господарів заходу – виставою «У пошуках героя» Т. Киценко.

Прем'єра *інклюзивної соціальної вистави «Соловейко з одним крилом»* за участі дітей з інвалідністю відбулася 10 квітня у Миколаївському художньому російському драматичному театрі. Головна ідея акції – перебороти булінг, цькування, суспільну байдужість до проблем дітей з особливими потребами.

У театрах України пройшли прем'єри вистав: *Дніпровському академічному українському музично-драматичному ім. Т. Г. Шевченка* – комедії «Отрута не за адресою» О. Коровкіна; *Донецькому академічному обласному драматичному (м. Маріуполь)* – «DURDOM» за п'єсою В. Єрофєєва «Вальпургієва ніч, або Кроки Командора»; *Івано-Франківському академічному обласному українському музично-драматичному ім. І. Франка* – експериментальної постановки «Модільяні. Я пройшов мостом, якого не існує» Р. Держипільського; *Київському академічному обласному музично-драматичному ім. П. К. Саксаганського (м. Біла Церква)* – трагіфарсу «Зупинка на двох» Н. Саймона; *миколаївських:*

академічному художньому російському драматичному – комедій «Каліфорнійська сюїта» Н. Саймона (бенефіс з. а. України Л. Гашинської), «Приборкання норвільвої» В. Шекспіра, комедії-жарту «Портрет мадмуазель Таржі» І. Слагіна, академічному українському драми та музичної комедії – «За двома зайцями» за п'єсою М. Старицького; *Одеському* академічному українському музично-драматичному ім. В. Василька – «Одруження. Цілком неймовірна подія» за п'єсою М. Гоголя «Одруження»; *харківських*: національному академічному опери та балету ім. М. В. Лисенка – балету «Собор Паризької Богоматері» Ц. Пуні, академічному українському драматичному ім. Т. Шевченка – фарсу «Замок» за Ф. Кафкою, академічному російському драматичному ім. О. С. Пушкіна – провінційних анекдотів «20 хвилин з ангелом» О. Вампілова; *Херсонському* обласному музично-драматичному ім. М. Куліша – казки «Малюк і Карлсон» за А. Ліндгрена (українсько-шведський проект); *Хмельницькому* обласному академічному музично-драматичному ім. М. Старицького – комедії «Скупий» Ж.-Б. Мольєра; *Черкаському* академічному музично-драматичному ім. Т. Шевченка – комедії-пазлу «Вісім жінок» Р. Тома.

ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА

28–29 квітня в столичному культурному просторі Рівка пройшов «ПРИНТ ФЕСТ 3/100» – щорічний захід, присвячений мистецтву ручного принту. Основна мета – популяризація сучасної друкованої графіки в Україні та розвиток спільноти принтмейкерів, яка об'єднує майстрів і майстринь станкової графіки, вуличних художників, ілюстраторів і багатьох інших.

Названо переможців V конкурсу на здобуття загальнонаціональної премії для молодих українських художників віком до 35 років – Премії «PinchukArtCentre» за 2018 рік. Головний приз отримала художниця А. Звягінцева з Дніпра, яка представила три роботи – «Пилові окуляри», «Знайдені малюнки» і «Розчерки»; спеціальні премії: першу – М. Карабінович з Одеси за роботу «Пісня тонкої тиші», другу – Р. Хімей і Я. Малащук з Коломиї Івано-Франківської області за роботу «На кого ти покидаєш нас, батьку?». До 13 травня у PinchukArtCentre триватиме виставка 20 номінантів конкурсу, відібраних із більш як 650 заявок, на якій представлено твори широкого діапазону тем молодих художників з усіх регіонів України та інших країн світу.

Протягом квітня у столиці відкрито виставки: у Центральному будинку художника – II Всеукраїнську «Сучасне мистецтво вогню України (кераміка, скло, метал)», живопису К. П'ятакової «Будинок Світла», А. Гандзюк «Всередині», В. Шерешевського «Свіжі на», кераміки і живопису В. Дромарецької «Дібровенці», XI художню «Карикатуристи України»; у Національному музеї Т. Шевченка – живопису Я. Юрик та Ю. Вінтаєва «Наш час, наш простір»; у Національному заповіднику «Софія Київська» – робіт В. Засуцької «#колити-живеш»; у Національному музеї «Київська картинна галерея» – живопису і графіки І. Увароффа «Підведення підсумків»; у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва – графіки М. Гельман (Діордічук) «Японія: напівтон»; у Національному художньому музеї України – творів Ю. Єгорова «На яскравому сонці»; у Музеї сучасного мистецтва України – робіт подружжя

М. Базак і М. Яковини «В контражурі»; у Музеї української діаспори – робіт С. Бринюк «І радість, і сум»; в Інституті проблем сучасного мистецтва – живопису О. Манна «Чорний період»; у Національній академії мистецтв України – живопису та графіки В. Харакоза, С. Баранника, О. Бондаренка та С. Кирилова «ХарБарБонд+К»; у Київській міській державній адміністрації – живопису К. та С. Шаповалових «Київські мотиви»; у **галереях, арт-центрах та креативних просторах**: «ArtUkraine Gallery» – аудіовізуального проекту А. Миронової «За течією»; «Dumchuk Gallery» – живопису Д. Євсєєва «Інтроспекції»; «It's NOT the LOUVR» – кераміки Ю. Мусатова «Windows» та робіт художників-учасників клубу ілюстраторів Pictoric під назвою «Cheers»; «Pavlovka ArtGallery» – написаних прямо в галереї творів на вільну тематику учасників акції «80x80»; «Spivakovska ART:EGO culture center» – живопису Nadiia «Rolling in the deer»; «Voloshyn Gallery» – графіки В. Ралко «Модний показ»; «Білий світ» – робіт Н. Корф-Іванюк «День третій»; «Карась Галереї» – творів К. та М. Павлишин «Асанатана», робіт Ю. Коваля «Проявлення»; «Локація» – живопису Н. Шишкіної; «Совіарт» – робіт А. Федірка «Фабрика супрематичного мистецтва ім. К. Малевича»; «Триптих АРТ» – живопису В. Хоменка «Приватне місто»; «ЦеГлинаАрт» – творів митців та студентів професійних мистецьких закладів різних регіонів України «Сучасна кераміка в інтер'єрі»; «Щербенко Арт Центру» – скульптур А. Науменко «Зв'язок»; «Я Галерея» – творів О. Ляпіна «Нестійкі об'єкти»; Домі «Майстер Клас» – живопису О. Придуралової «Дві мене»; Фонді «Ізоляція» – творів В. Хоми з серії «Вакуум», колажів Ю. Федорович (Барвінка) «Список відтворення»; ЦУМі – живопису Ю. Моховікової «Mimicry» та інші.

У містах України було розгорнуто виставки: у *Вінниці* – творів І. Мельника «Сад», живопису «Сорока Микола & Химерні Екзоти»; у *Дніпрі* – робіт молодих українських художників «Місто „Без призначення”», графіки Т. Корольової-Павлової і В. Арєп'євої «Лише дві жінки»; у *Житомирі* – живопису місцевих митців та футуристичних виробів з дерева Ю. Барановського; в *Івано-Франківську* – обласну робіт художників краю «Великодня», живопису І. Кравець, С. Гая, а також Т. Павлик «Сакральне», З. Мочічук «Райський сад», живопису на склі Г. Федоряк «Весна життя»; у *Кропивницькому* – живопису Д. Тарасенка «На творчому злеті»; у *Луцьку* – «Петро Малишко. Малярство. Скульптура. Графіка»; у *Львові* – живопису В. Стогнута «Мій храм – природа, купол неба!» та М. Отковича «Сім слів Христа на хресті», робіт творчої групи «Арт-Хотин» під назвою «Четвертий вимір», живопису, графіки, скульптури «Дмитро Стецько. Поза часом», живопису О. Тістола, В. Буднікова, В. Ралко, П. Макова з колекції А. Супруненка, кераміки О. Пильник «Скам'янілості 4018», «Іван Проців. Малярство. Графіка», живопису А. Мельника, абстрактної дерев'яної пластики Н. Симолюка та А. Савчука «ДЕ:ФОРМА»; у *Миколаєві* – живопису Є. Семенюка «Не просто гра»; в *Одесі* – об'ємних скульптурних панно Ю. Яланжі «Системи клітин», творів М. Карабіновича, Г. Подвойського і С. Рябченка, робіт В. Ралко «Анатомія»; у *Полтаві* – живопису та графіки батька і доньки – С. та Є. Рой «Погляди душі»; у *Сумах* – живопису С. Степанова, Н. Мартиненко, О. Корнієнко, батику О. Дриги; в *Ужгороді* – графіки учасниць

Асоціації творчих жінок Закарпаття «Нова форма» під назвою «Під склом», живопису О. Кондратюк, робіт Г. Глюка «Малюнок», дизайн-живопису І. Третьяк «Арт гранат», живопису В. Скакандія, Л. Корж-Радько, Я. Дуленка, О. Федора та Б. Кузьми «Акварельні струни-2018»; у *Харкові* – всеукраїнську «Графіка-2018 у Харкові»; у *Черкасах* – творів І. Бондаря, робіт творчої родини Теліженків, В. Олексенка, В. Цимбала, Н. Некіфорової, І. Солодовнікова та інших під назвою «Кольори квітня», живопису В. Безкопильної, творів Л. Безсонової; у *Чернівцях* – робіт Д. Трачук, К. Куклової, О. Григорця, О. Малого і Л. Анциперової «Пробудження вібрацій»; у *Чернігові* – творів В. Ємця, живопису і рельєфних композицій на дереві С. Поноченюка «Зірки у темряві», адаптовану для людей з вадами зору та інші.

Традиційно, 1 квітня, до дня народження М. Гоголя у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) ім. М. Ярошенка відкрито *XVIII Міжнародну виставку-конкурс карикатур «Карлюка»*, яка репрезентувала 279 робіт. У програмі заходу – експозиція єгипетської карикатури; виставки: робіт І. Лук'янченка, VI Міжнародного конкурсу карикатури «Час – гроші! Криптовалюта: біткоїн та інші», провідних арт-салонів гумору з Великої Британії, Сербії, Болгарії, Польщі, Росії, Бразилії, Словаччини, Туреччини, Азербайджану, «Гумор і космос» у Полтавському музеї авіації і космонавтики ім. Ю. Кондратюка; концерт та вистава «Шинель» за повістю М. Гоголя від театру-студії Б. Чернявського. У рамках конкурсу – персональні виставки відомих графіків і художників-карикатуристів світового рівня. Серед українських учасників – М. Капуста, О. Дубовський, А. Левченко, В. Голуб та інші.

Основна експозиція *IV Міжнародного фестивалю фотографії «Odesa Photo Days»*, який пройшов з 25 по 29 квітня в Одесі, називалася «Вхід заборонено» і включала 29 фотосерій із 19 країн світу. Окрім головної виставки, на участь у якій вперше було оголошено міжнародний конкурс та отримано 212 заявок із 40 країн світу, на фестивалі працювали ще шість – дві в основній програмі і чотири в паралельній. Події відбувалися на декількох майданчиках міста та включали лекції, майстер-класи з вуличної фотографії, портфоліо-ревію від іноземних кураторів, презентації та вечірні фотопокази.

З 20 до 28 квітня у Харкові пройшла *X Міжнародна триєнале екологічного плакату «4-й блок»*. У програмі – дизайнерські виставкові проекти, хакатон, присвячений екологічній і соціальній взаємодії з містом, дитяче містечко, лекції та воркшопи від світових зірок дизайну, концерти і театральні перформанси. Головна експозиція включала більш як 800 плакатів, створених дизайнерами з 36 країн світу.

У Запоріжжі, на території Великого Лугу, на березі Дніпра відбувся *XI Відкритий ленд-арт фестиваль «Хортиця»*. Щорічно його проводять в різних кутках міста. Свої арт-об'єкти на тему нинішнього року «Створення фотозони» представили художники з Києва, Львова, Дніпра та Запоріжжя. Як завжди, було багато спілкування, музики і поезії. А 26 квітня за підсумками заходу відкрито виставку «Фотоісторії. Ленд-арт-2018».

У Миколаєві **відкрито меморіальну дошку** на честь народного художника України *А. Антонюка*, а в Сумах – пам'ятний знак на честь українського режисера і актора *Л. Бикова*.

ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО

VIII Міжнародний фестиваль сучасного танцювального театру «Zelyonka Fest» пройшов у Києві з 16 по 22 квітня. Відбулося майже два десятки вистав сучасного танцю від колективів з України, Естонії, Польщі, Австрії та Бельгії, пройшло шість танцювальних воркшопів від дев'яти українських та зарубіжних викладачів. Фестиваль завершився форумом для професійної танцювальної спільноти «Forum For#1» і перформативною дискотекою «Lego is Ego».

До Міжнародного дня танцю, який відзначається у світі 29 квітня, у столиці впродовж 27–30 квітня тривав *Міжнародний фестиваль-конкурс танцю народів світу «Веселкова Терпсихора»*. Замовник і організатор події – Національна хореографічна спілка України та ГО «Центр національних культур». У фестивалі-конкурсі взяли участь аматорські хореографічні колективи із Франції, Польщі, Туреччини, Білорусі, різних областей України та з міста Києва. Всього – приблизно 700 учасників. Серед переможців – Народний ансамбль народного танцю «Молодість» Сумського вищого училища мистецтв і культури ім. Д. С. Бортнянського, який здобув першу премію.

Премію імені А. Ф. Шекери у 2018 р. присуджено асистенту балетмейстера Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва С. Кону за постановку сучасного двоактного балету «Долі» на музику Ю. Гомельської.

КІНОМИСТЕЦТВО. КІНОВІДЕОПРОКАТ

У Києві 20 квітня оголошено переможців *II Національної кінопремії України «Золота Дзига»*. Максимум перемог (6) зібрав фільм А. Сеїтаблаєва «Кіборги», зокрема, у номінаціях: «Найкращий фільм», «Найкращий актор в головній ролі» (В. Довженко), «Найкращий актор другого плану» (В. Жданов), «Найкращий сценарист» (Н. Ворожбит), «Найкращий художник з гриму» (Л. Хома), «Найкращий художник-постановник» (Ш. Сейдаметов). Три перемоги – у стрічки М. Степанської «Стрімголов»: «Найкращий звукорежисер» (С. Степанський), «Найкраща акторка у головній ролі» (Д. Плахтій) та «Найкращий композитор» (М. Мойсєєв). За «Внесок у розвиток української кінематографії» відзначено режисера В. Криштофовича. Крім того, визначено найкращі фільми: «ігровий» – стрічка П. Остікова «Випуск'97», «анімаційний» – фільм А. Щербака «Причинна», «документальний» – фільм Т. Томенка «Будинок „Слово“». У номінаціях «Найкращий режисер-постановник (премія ім. Ю. Іллєнка)» переміг С. Лозниця з драмою «Лагідна», «Найкращий оператор-постановник» – В. Васянович з роботою «Рівень чорного», де він є і режисером; «Найкращий художник з костюмів» – С. Симонович за фільм З. Буадзе «Червоний»; «Найкраща актриса другого плану» – Н. Набока (фільм А. Непиталюка «Припутні»). Цьогоріч з'явилася премія глядацьких симпатій «Вибір глядача», за яку змагалось 10 українських фільмів, які за період прокату з 1 січня до 31 грудня 2017-го переглянула найбільша кількість глядачів. Перемога дісталася комедії О. Борщевського «DZIDZIO контрабас».

Традиційно за підтримки Держкіно у столичному кінотеатрі «Україна» та інших майданчиках міста 25–29 квітня пройшов *VII Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів (KISFF)*, на якому було представлено

більш як 30 програм, серед яких міжнародний та національний конкурси, поза-конкурсні тематичні програми – «Фестивальні хіти», «Там, де нас нема», «Комедії», «Out & Proud» про гендер та ідентичність та «Midnight Sexy Shorts» на тему сексу, гумору та філософії, «100 фільмів за 100 хвилин», «Urban Experiment» (експериментальний короткий метр), ретроспектива Д. Вінеля та К. Погі, каннський «Двотижневик режисерів», «Китай у Фокусі», «Анімаційне божевілля», а також низка спеціальних подій – покази просто неба, творчі зустрічі з гостями, майстер-класи та багато іншого. В українському конкурсі найкращим фільмом визнано стрічку Ю. Катинського «Післясмак».

100-річчю Української революції 1917–1921 років було присвячено *V Міжнародний фестиваль історичного кіно «Поза часом»*, який відбувся 13–15 квітня у Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця». У ньому взяли участь кінематографісти з України, Естонії, Грузії і Румунії. Було презентовано 17 фільмів: 2 ігрові, 6 короткометражних і 9 повнометражних. Гран-прі отримала українська стрічка І. Піддубного «Повернення». Кращою режисурою (повний метр) визнано роботу Б. Ільчишина у фільмі «Крути. 100 років битви» (автор і продюсер О. Мовчан). Кращим історичним короткометражним фільмом стала стрічка В. Бігуна «Сильні духом». Крім конкурсу, пройшли презентації книг та круглі столи.

20 квітня у столиці відбулася церемонія нагородження переможців *VIII Мандрівного фестивалю короткометражних фільмів «Кіномедіа-2017»*, який стартував ще восени 2017 року і мандрував містами України. Покази фільмів, лекції, дискусії, майстер-класи пройшли у Києві, Львові, Дніпрі, Запоріжжі, Кропивницькому, Полтаві, Черкасах та інших містах України. Головна тема кінофестивалю цього року – «SocialMediaHero» – герої сучасності, які за допомогою нових медіа реалізують проекти, важливі для громади. На конкурс було подано 46 фільмів, 18 з яких змагалися у фіналі. Гран-прі виборов ігровий фільм «АЙМО» режисера М. Люкова. В інших номінаціях перемогли режисери: Т. Ясінчук із фільмом «SHEEPS+MEDIA=WOLF» – «Анімаційне кіно», В. Бігун із стрічкою «Як тебе не любити» – «Документальне кіно», К. Старокольцева з фільмом «Дотик створює слово» – «Експериментальне кіно», К. Балабай із стрічкою «Моя земля» – «Ігрове кіно».

У чотирьох номінаціях – аматорський, студенський, анімаційний та професійний фільм – змагалася 99 робіт з усіх куточків України на *IV Фестивалі екранних мистецтв «Пілігрим»*, що тривав у Житомирі з 26 по 28 квітня. Найбільший конкурс був серед професійних робіт, які представили молоді і досвідчені режисери. Першу премію у цій номінації виборола стрічка А. Смолій «Сонечко». Окрім конкурсних показів фільмів пройшли майстер-класи, фотовиставка, екскурсії видатними місцями Житомирщини.

12 квітня у Києві оголошено про започаткування альтернативного кінотеатрального *розповсюдження документальних стрічок під назвою «Народна дистрибуція»*. Для цього потрібно зв'язатися з авторами улюбленої стрічки, безкоштовно отримати кінокопію та організувати її показ для зацікавленої аудиторії, після чого у соціальних мережах розмістити короткий відгук про фільм. Ініціатор «Народної дистрибуції» – режисер М. Старожицька, співавтор документального фільму «Війна химер», який першим було розповсюджено таким чином.

МУЗЕЙНА СПРАВА. ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

19 квітня до Дня пам'яток України та Міжнародного дня пам'яток та історичних місць, який відзначається 18 квітня, в Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику за участі Міністра культури України Є. Нищука, представників сфери охорони культурної спадщини, зокрема директорів заповідників України, пройшли урочистості та концерт Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г. Г. Верьовки. В багатьох музеях та заповідниках України було проведено низку заходів: виставки, круглі столи, лекції тощо. Зокрема, у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого Національною спілкою фотохудожників України і київським фотоклубом «9x12» було презентовано виставку «Наша спадщина» з фотороботами київських митців, які демонструють глядачеві об'єкти давнини світового значення на теренах України, зокрема храми й укріплення, які «маркують» наш шлях серед інших народів. В експозиції – світлина Л. Котляр, О. Левченко, В. Обітоцького, О. Решетняк та інших.

День неспішного мистецтва або Slow Art Day – міжнародна акція, яка вдесяте проводилась у музеях і галереях усього світу, вперше відбулася в Україні з 12.00 до 13.00 години 14 квітня. Суть її полягає в тому, що протягом 1 години відвідувач музею оглядав від 1 до 5 творів. Мета проекту – навчити людей відчувати мистецтво. До акції долучилися музеї з різних областей України. Зокрема, національні: художній України, Т. Шевченка, історії України, у Львові ім. А. Шептицького; Львівська національна галерея мистецтв ім. Б. Возницького; обласні художні: Полтавський, Кіровоградський, Херсонський; обласні краєзнавчі: Волинський, Житомирський, та багато інших.

Просувати культуру через Інтернет – головне завдання *міжнародної музейної акції «Музейний тиждень у Твіттері»*, яка тривала впродовж 23–29 квітня в Україні та за кордоном. Для участі в ній потрібно було щодня, згідно з темою дня, розміщувати на сторінці установи у Twitter трансляцію чи фото певного експоната з історією про нього, яка повинна була також відповідати цьогорічній темі заходу: «Життя в суспільстві і толерантність». Всього за тиждень у соціальній мережі було розміщено 740722 пости. Серед лідерів в Україні – Херсонський обласний художній музей ім. О. О. Шовкуненка, за ним – Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. Яворницького та Національний музей «Меморіал жертв Голодомору».

«На площі перед Великою Церквою: світський одяг киянок XIX – поч. XX ст.» – експозиція європейського костюма та аксесуарів періоду 1800–1930 років, яку було відкрито 27 квітня у Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику. Виставку організовано заповідником спільно з «Музеєм історії моди Марини Іванової» за підтримки Міністерства культури України.

У Національному музеї у Львові ім. А. Шептицького з 19 квітня експонуються оригінали *живописних творів Д. Бурлюка*, батька українського авангарду, якого росіяни зараховують до когорти своїх футуристів. Проте, сам Бурлюк називав себе українцем. Колекцію його творів зібрав Л. Волошун, а привезла до Львова рівненська галерея «Євро-Арт».

23 квітня в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва презентовано проект *«Реконструкція шедеврів українського художнього фарфору в жанрі сучасної арт-мініатюри»*. Автор ідеї і куратор проекту – С. Воронов з Одеси, який започаткував створення сучасної порцелянової арт-мініатюри за зразками фарфорової пластики заводу А. Миклашевського, котрий працював у с. Волокитин Чернігівської губернії (нині Сумська обл.) у 1839–1861 роках.

До свого 100-річчя Вінницький обласний краєзнавчий музей представив виставку предметів інтер'єру традиційного подільського житла: вишиті та ткані рушники, скатертини, доріжки, залавники, верети, рядна, – під назвою *«Поділля у мистецьких традиціях»*. Чільне місце в ній займають килими ХІХ – І половини ХХ століття з геометричним та рослинним орнаментом та подільські вишиванки низю, кафасором, гладдю, качалочкою та виколуванням. Поруч з раритетними роботами – твори сучасних майстрів Поділля.

Крім того, у музеях України було відкрито виставки: Національному художньому України – *«Юрій Єгоров. На яскравому сонці»* (живопис, малюнки, ескізи, гіпсові моделі, gobelen, фотографії, документи й відеохроніка – з архівів доньки художника І. Єгорової, останньої дружини Т. Псковітіної, художника В. Маринюка та колекціонера А. Димчука) та *«Вільний світ очима Георгія Малакова»* до 90-річчя графіка; Національному *«Меморіал жертв Голодомору»* – світлин *«Сторожі правди»* – 10 історій про Голодомор більш як 90-річних свідків страшного злочину: О. Зверховської, вимушеного переселенця з Луганщини М. Онищенко, Г. Рих і Святійшого Патріарха Київський і всієї Руси-України Філарета; Національному ім. А. Шептицького – робіт живописця і скульптора Д. Стецька – одного з ініціаторів створення і заступника голови Національної асоціації мистців; Рівненському обласному краєзнавчому – *«Валентин Колосов (1928–2004). Живописець і скульптор»*; Криворізькому історико-краєзнавчому музеї – плакатів, документів та матеріалів з історії Української революції 1917–1921 років *«Українська революція – криворізький аспект»*; Рівненському обласному краєзнавчому – живопису, листівок, замальовок *«Віра Герасимчук: людина і художник»* та інші.

12 квітня у Харкові пройшов міжнародний семінар *«Культурна спадщина як ресурс розвитку. Можливості в рамках європейських програм»*, ініційований Міністерством культури України в рамках Року охорони культурної спадщини. Участь у ньому взяли представники Європейського Союзу, Секретаріату Ради Європи, групи організаторів Європейського року культурної спадщини 2018, Європейського інституту культурних маршрутів, координатори європейських програм з Іспанії, Німеччини, Італії, представники Міністерства культури України та ін. Серед доповідачів: Міністр культури України Є. Нищук та його перший заступник С. Фоменко, координатор Днів європейської спадщини від України Г. Малініна, голова ГО *«Культурна платформа Закарпаття»* Є. Забарилло, голова ГО *Pixelated Realities* Ф. Бойцов та багато інших. Під час заходу було презентовано програми, ініціативи та проекти Європейського Союзу та Ради Європи, спрямовані на поширення обізнаності про культурну спадщину як важливий ресурс розвитку регіонів та як основу соціальної згуртованості місцевих громад. Також було представлено кращі європейські та вітчизняні практики.

У рамках відзначення Європейського року культурної спадщини в Україні 25–26 квітня у Львові відбувся *III Форум культурних та креативних індустрій «Культурна спадщина: від ресурсу до продукту»*. Подія була організована кафедрою культурології Українського Католицького Університету. Захід зібрав провідних українських спеціалістів у галузі культурної спадщини, закордонних експертів, працівників культурних інституцій, підприємців, керівників місцевих громад, представників державної влади тощо. Дискусії форуму за темами «Культурна спадщина як індустрія: ризики та можливості» та «Культурна спадщина як продукт інтерпретації» окреслили головні напрями креативного опрацювання спадщини та представили найкращі практики втілення таких ідей. Серед доповідачів: З. Мазурик, О. Сидор, Т. Олійник, В. Рожко, Л. Онищенко та інші. В рамках заходу також працювала «Майстерня проєктів», на якій було представлено реалізовані чи заплановані ідеї у сфері спадщини як своєрідні культурні продукти. Серед них: АртЦентр «Килимарка» (м. Косів, Івано-Франківська обл.), «Трипільський скансен» (с. Легедзине, Тальнівський р-н., Черкаська обл.), «museum³» (м. Львів) та інші.

У Дніпрі за участі представників Міністерства культури України, обласних органів охорони культурної спадщини та громадських інституцій відбувся *круглий стіл на тему: «Впровадження уніфікованої державної системи обліку та збереження нерухомої культурної спадщини України як філософія державної політики реформування сфери охорони нерухомої культурної спадщини»*. Було розглянуто низку питань, пов'язаних з сучасним станом охорони та збереження нерухомої культурної спадщини, обговорено Концепцію державної політики реформування сфери охорони нерухомої культурної спадщини, порушено питання створення національної інфраструктури даних у сфері охорони культурної спадщини на принципах підтримки міжнародних сумісних стандартів вивчення, збереження, зміцнення й безпеки культурної спадщини.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

«Трансформація діяльності публічних бібліотек України» – тема *XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотека і книга в контексті часу»*, яку було проведено 25–26 квітня Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого за сприяння Міністерства культури України та Української бібліотечної асоціації. У заході взяли участь більш як 150 осіб, у тому числі представники Міністерства культури України, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, керівники та провідні фахівці національних, державних, обласних, районних та міських бібліотек. Було розглянуто комплекс питань, пов'язаних з основними напрямками розвитку і модернізації публічних бібліотек України: місія і функції, оптимальні варіанти побудови мережі таких бібліотек у сучасних умовах, проблеми нормативно-правового забезпечення і реформа децентралізації, стан і перспективи розвитку кадрових ресурсів, актуальні проблеми формування Державного реєстру національного культурного надбання (в частині книжкових пам'яток), сучасний стан та координація роботи у лінгвістичному забезпеченні інформаційно-пошукових систем тощо.

Впродовж 12–14 квітня у Львові тривав *III Міжнародний форум молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації*. Близько 100 її учасників з усієї України та з Білорусі, Іспанії, Кіпру, Латвії, Румунії, Словенії, Туреччини спілкувалися на тему: «Бібліотеки та сталий розвиток суспільства». У програмі заходу – виступи спікерів, презентації та обговорення, екскурсія, концерт. Усі доповіді – про теорію та практичний досвід у бібліотечній та культурній сферах успішного впровадження послуг у бібліотеках України та світу, які передбачають досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР) ООН до 2030 року. Зокрема, серед винесених питань: спільні зусилля мешканців міста та закордонних партнерів для досягнень ЦСР; ефективний досвід (закордонний та вітчизняний) співпраці бібліотек та місцевих громад; бібліотека – майданчик для впровадження неформальної освіти; осередок культурної поліетнічності; простір для вивчення іноземних мов та інше. Важливою подією у роботі форуму стало підписання меморандумів про співпрацю УБА з бібліотечними асоціаціями Кіпру, Словенії та Туреччини. Також відбулася церемонія нагородження членів Молодіжної секції УБА премією MC Awards.

Більш як 100 фахівців з Києва, Вінниці, Дніпра, Львова, Миколаєва, Полтави, Сум та інших міст України взяли участь у *науковому семінарі «Бібліотека. Книга. Наука»*, який пройшов 23–24 квітня у Київському національному університеті культури і мистецтв (КНУКіМ). Серед доповідачів: Президент Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів О. Афонін, заступник директора з наукової роботи Книжкової палати України ім. І. Федорова Г. Гуцол, науковці КНУКіМ та інші. Серед питань, що обговорювалися: стандартизація вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Україні, бібліотерапія, бібліотечні інновації, інформаційні технології, віртуальне інформаційно-бібліографічне обслуговування, електронні видання, соціокомунікаційна діяльність академічної бібліотеки в ХХІ ст., застосування кейс-методу в професійній підготовці майбутніх бібліотечно-інформаційних фахівців, уніфікація лінгвістичного забезпечення бібліотечних інформаційно-пошукових систем, формування і розвиток медійної та інформаційної грамотності, внесок вітчизняних науковців у дос-лідження інформаційних програм ЮНЕСКО та інше.

Юні читачі Чернігівщини вийшли на вулиці з книгами в Міжнародний день дитячої книги, 2 квітня, щоб привернути увагу до дитячого читання, книги, бібліотеки. Так пройшов *обласний флеш-моб «Ми, маленькі українці, любимо читати»*. Вперше в такому заході взяли участь майже всі дитячі бібліотеки області. А в обласній бібліотеці для дітей відбулася вистава, презентація незвичайних книг, віртуально-літературна подорож «Мое життя – справжня казка».

Різними бібліотечними заходами відзначено ювілеї українських літераторів: 130-річчя В. Нарбута, 115-річчя Лесі Верховинки (Я. Кучковської), 110-річчя С. Олійника, 100-річчя Б. Світлик-Литвинко; а також 235-річчя американського письменника В. Ірвіна; 200-річчя англійського прозаїка Т. М. Ріда, 175-річчя американського письменника Г. Джеймса; 135-річчя чеського прозаїка-сатирика і драматурга Я. Гашека; 100-річчя французького письменника М. Дрюона та ін.

ЛІТЕРАТУРА

III Фестиваль актуальних поетичних практик «Kyiv poetry week» відбувся в столиці 4–10 квітня. У програмі заходу – «ар'єргард 80-х і авангард 90-х», технопоезія «з елементами антисексистського квір-хіп-хопу», поети у віртуальній реальності, пісні, написані нейромережею, барна вечірка поетичного «Листка», коктейлі та плейлисти, ніч відеопоезії, перформанси та лекції. Також пройшла інтердисциплінарна лабораторія, де чотири команди ділилися інструментарієм та досвідом і наприкінці фестивалю представили мультимедійний поетичний продукт. Учасники: А. Лісовий, І. Лучук, М. Жаржайло та ін.

Впродовж 20–22 квітня у Черкаській обласній філармонії тривав II Черкаський книжковий фестиваль «Маєстро», який зібрав понад 60 видавництв з усіх регіонів України. Серед найвідоміших – «Видавництво Старого Лева», «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Зелений пес», «Vivat», «Наш Формат», «КСД». Пройшли книжковий ярмарок, презентації новинок, лекції, перформанси, майстер-класи, творчі зустрічі, благодійний аукціон, нагородження переможниці конкурсу «ЧЕчитка» – Д. Корній за збірку оповідань «Місячне сяйво», більше сотні зустрічей із українськими письменниками, художниками та громадськими діячами. Серед них – О. Забужко, В. Шкляр, Н. Щерба, М. Кідрук, В. Лис, М. Дочинець, С. Дерманський, А. Полежака, Л. Дереш.

У Національному музеї літератури України 2 квітня відбулася церемонія нагородження цьогорічного лауреата премії імені М. В. Гоголя – А. Чеха (А. Чередника) за твір «Точка нуль».

Оголошено список із 20 цьогорічних переможців Літературної премії підсумків року «Глиняний кіт». Це щорічна відзнака, яку присуджують українським письменникам та перекладачам за визначні досягнення у літературній сфері. Головний приз отримала Н. Яковенко за книгу «У пошуках Нового неба: Життя і тексти Йоаникія Галятовського».

У столиці нагороджено лауреатів XXV Літературного конкурсу видавництва «Смолоскип». Перші премії знову не було присуджено. II премія: проза – В. Пузік, збірка оповідань «Моноліт», В. Шульга, роман «Мертві моделі»; поезія – О. Долич, збірка поезії «Шампанське – пиво – шампанське»; Б. Поляк, збірка поезії «Вчвал». Загалом присуджено 30 премій різного ґатунку у трьох номінаціях: 17 поетичних, 12 прозових і 1 премія у номінації «Твори для дітей». Всього на конкурс надійшов 191 рукопис.

Оголошено переможців конкурсу рукописів «Гранослов» – щорічного міжнародного конкурсу творів молодих українських літераторів. У номінації «Поезія» – це О. Шумілін з Києва та О. Скоц з Хмельницької області, у номінації «Проза» – К. Поліщук з Кропивницького.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО

До одного з найбільших християнських свят – **Великодня** в усіх регіонах України було проведено багато мистецьких заходів. Зокрема, у Києві головною локацією цьогорічного свята став VIII Всеукраїнський фестиваль писанок, який тривав протягом 5–22 квітня та охопив Софійську, Михайлівську площі, Володимирський проїзд та прилеглі сквери міста. Вперше було представлено експозицію з 374 великих великодніх зайчиків і 500 великих писанок-мальованок.

Участь у фестивалі взяли художники з усіх куточків України. Серед них: Т. Журавель, О. Медведенко, В. Жиров, Я. Мудрова та інші. Також у програмі заходу – великодній ярмарок, виставки тогорічних робіт учасників арт-перформансу «585 художників» і гігантських кованих писанок-мальованок, майстер-класи для дітей та дорослих, Kinder-майданчик, атракціони тощо. Також на Михайлівській площі 8 квітня за підтримки Міністерства культури України та КМДА пройшов *фестиваль «Твоя Пасха-fest»* – благодійна ініціатива громадського руху «ЖИВИ» в партнерстві з громадськими організаціями та волонтерами. У програмі: концерт, театралізоване дійство, благодійний ярмарок тощо. Експонувалися виставки: у Меморіальному музеї М. Заньковецької – Т. Федоренко та творчої студії «Писанкарство – відродження традиції»; у Національному музеї літератури України – великодня мистецька «До Храму», на якій серед іншого було представлено писанки З. Сташук та О. Білоус, рушники «Великодній», «Писанка» В. Мартинова; у кулуарах Верховної Ради України – ікон Карпатського регіону, Волині, Луганщини, Середнього Подніпров'я під назвою «На Великдень сонце грає...» та інші. Також відбулися концерти та святкові дійства, в музеях, бібліотеках, школах естетичного виховання – майстер-класи з розпису українських писанок та підготовки великоднього кошика.

Майстрів з писанкарства з України та з-за кордону зібрав 21–22 квітня у Коломиї Івано-Франківської області *XI Всеукраїнський відкритий фольклорний фестиваль «Писанка»*. У його рамках пройшли: святкова програма за участі фольклорних колективів, концерт етно-фольк-рок гурту «ДримбаДаДзига», традиційний конкурс писанкового розпису, майстер-класи з виготовлення виробів зі скла і глини, презентації, виставка-продаж творів декоративно-вжиткового мистецтва, міжнародна наукова конференція «Мистецтво писанкового розпису – соціокультурний скарб України» у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського та інше.

Святкували Великдень і в інших містах України. Зокрема, відбулися: XVII Фестиваль народної творчості «Писанковий дивосвіт» – у Вінниці; X Великодній фестиваль «Святкуймо Воскресіння разом» – у Львові; V Фестиваль «Великодня писанка» – у Яворові Львівської області; V фестиваль декоративних мистецтв «Яйце-райце» – у Тернополі; обласний фестиваль-конкурс «Розквітай, писанко!» – у Чернівцях; фестиваль «Пасхальні зустрічі» – в Одесі; етно-фестиваль «Великдень у Луцьку»; Черкаський великодній фестиваль; XXIV обласний конкурс «Волинська писанка третього тисячоліття» – у Волинському краєзнавчому музеї та інші заходи.

5 квітня у Дніпрі встановили рекорд України з розпису старовинним трипільським орнаментом *найбільшої великодньої писанки*, виготовленої в техніці пап'є-маше співробітниками і вихованцями Міського дитячо-молодіжного центру. Висота писанки – 3 метри, а її ширина – 2,3 метра. 18 квітня її передано до Дніпропетровського історичного музею ім. Д. Яворницького.

Під патронатом Міністерства культури України в культурно-історичному центрі Ужгорода «Совине гніздо» з 3 по 22 квітня тривала *XVII Всеукраїнська виставка декоративно-вжиткового мистецтва «Світ Божий – як Великдень»*, яка презентувала більш як 115 робіт 86 художників із 9 областей України – Закарпатської, Київської, Житомирської, Волинської, Хмельницької, Полтавської,

Чернігівської, Херсонської, Одеської. Представлено ікони й картини у різних техніках, скульптури, різноманітні писанки, різьблені витвори, оригамі, вітражі, вироби зі шкіри, кераміки та скла, ткани й вишиті твори.

Крім того, було *відкрито виставки*: у львівських: історичному музеї – «Великодні мережива Межигір'я», яка презентує фаянсові вироби Києво-Межигірської фабрики з фондів Національного музею українського народного декоративного мистецтва у Києві, археологічному музеї Львівського університету ім. І. Франка – двох найдавніших писанок періоду Київської Русі; у Вінницькій ОДА – писанок майстрів Вінниччини, серед яких: колекція чорно-білих дряпанок з портретами героїв Небесної Сотні П. Пипи, велетенська подільська крашанка М. Верхової, писанки з архаїчними мотивами Т. Пірус; у Закарпатському музеї народної архітектури і побуту – робіт 35 майстринь з писанкового декорування та писанки й святкова атрибутика з фондової колекції музею під назвою «Світ писанки»; у Миколаївському обласному краєзнавчому музеї – різанок, дряпанок, декоративних панно з природних матеріалів М. Карабутова; у черкаських музеях: художньому – різьблених яєць Г. Поліщук, міському археологічному – єдиної цілої керамічної давньоруської писанки XII–XIII ст.; у чернівецьких: обласному музеї народної архітектури та побуту – великодніх писанок «Писанкова царинка», навчально-методичному центрі культури Буковини – колекції із 400 писанок із різних регіонів Буковини та Прикарпаття, зібраних етнографом М. Шкрібляком та інші.

13–15 квітня в Сумах відбувся *XXX Міжнародний фестиваль авторської пісні та співаної поезії «Булат»*. У ньому взяли участь представники 5 країн: України, США, Польщі, Росії та Білорусі. Всього – понад 150 учасників, більше 40 з них – учасники молодіжного майданчика. В рамках заходу проведено 13 концертів, серед яких: конкурсні, біля вогнища, bard-rock-альтанка, «Ламповий Булат», благодійний, гала-концерт та інші. Також у програмі – творчі зустрічі, майстер-класи з вокалу, гітарного акомпанементу, режисури пісні тощо. Лауреатами фестивалю у різних номінаціях стали: «Поети» – А. Суворова з Києва; «Виконавці» – М. Равич із Запоріжжя; «Автори пісень українською мовою» – Г. Хаблак з Києва; «Ансамблі» – гурт «Джива онлайн» із Запоріжжя.

У рамках проекту «Схід+Захід=МІР» за підтримки Міністерства культури України у Чернівцях 23–27 квітня пройшов *IX Міжнародний вокально-хоровий конкурс-фестиваль «Хай пісня скликає друзів» ім. Л. Каденюка*, який раніше проводився в Луганську. У ньому взяли участь 850 виконавців з України, Італії, Австрії, Румунії, Молдови, Китаю та Індії. 127 солістів та колективів змагалися у 5 номінаціях: академічний, естрадний та народний сольні співи; хоровий спів та ансамблі. Володарем гран-прі став хор «Subito» Чернівецького обласного коледжу мистецтв ім. С. Воробкевича.

У Чернівці, в обласному театрі ляльок, протягом 27–29 квітня тривав *III Міжнародний фестиваль аматорського театрального мистецтва «Саніч»*, на якому змагалися 15 колективів з усієї України, а також з Білорусі. Переможцем дитячої категорії стала Зразкова театральна студія «Казкар» з Прилук Чернігівської області, дорослої – гості з Білорусі. «Творчу Ніку» – окрему відзнаку від Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв – отримав Студентський театр-студія Чернівецького коледжу мистецтв ім. С. Воробкевича.

11 різнопланових вистав показали глядачам 10 дитячих і молодіжних театральних колективів з Києва, Харкова, Львова, Ужгорода, Херсона, Броварів Київської і Мукачєва Закарпатської областей на *II Всеукраїнському відкритому театральному фестивалі «Імпреза над Латорицею»*, що тривав протягом 26–29 квітня в Мукачєвському драматичному театрі. Гран-прі здобув Зразковий театр «Росинка» Мукачєвської дитячої школи мистецтв № 2.

Впродовж 6 днів тривала в Одесі *«Гуморина»*, яка стартувала 1 квітня і відзначила цьогоріч 45-річчя. У рамках заходу пройшли карнавал, парад клоунів, гала-шоу, перегляд ретрофільму, концерт за участі «Ліги Сміху», «Кварталу 95», Alekseev, Verka Serdutchka&Band, Mountain Breeze та інших, а також VIII Міжнародний фестиваль клоунів та мімів «Комедіада», який завершився у день відкриття «Гуморини». У ньому взяли участь більш як 100 представників циркових шкіл України, Італії, Іспанії, Німеччини, Японії, Ізраїлю, Угорщини. Приз глядацьких симпатій завоювала La Joca з Києва за номер «Хула хуп».

У Київському академічному драматичному театрі на Подолі нагороджено переможців *III Всеукраїнського літературного конкурсу «Ми – діти твої, Україно!» ім. Д. Кононенка* (кримський конкурс, відроджений у столиці три роки тому). Всього до участі в ньому зголосилося майже 200 учнів з усіх регіонів України, серед них – 8 з анексованого Криму. Цього року вперше вручено додаткову відзнаку – «За вірність кримській темі», яку отримала І. Котовщик з с. Сухоліси Білоцерківського району, що на Київщині, яка також спільно з Р. Бабієм із смт Підбуж Львівської області вибороли перше місце у номінаціях «Поезія» та «Проза». У номінації «Публіцистика» переміг В. Дацько з с. Чижитів Львівської області.

У Вінниці 21 квітня пройшов *II Міжнародний пісенний фестиваль-конкурс «Золотий птах» для дітей та молоді з особливими потребами*. У фіналі фестивалю змагалися 17 учасників віком від 10 до 23 років з Грузії та Київської, Харківської, Хмельницької, Вінницької, Кіровоградської та Закарпатської областей України. Гран-прі фестивалю дісталось А. Тарнавській із Хмельниччини.

Крім того, діти та обдарована молодь демонстрували своє мистецтво на таких фестивалях та конкурсах: міжнародних: XVII дитячої та юнацької творчості «Квітуча Україна» – у Києві; XIII мистецтв «Закарпатський Едельвейс» – в Ужгороді; V сучасного хореографічного мистецтва «Super dance» – у Львові; III дитячому та молодіжному хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси» – у Ніжині Чернігівської області; всеукраїнських: XXIII юних і молодих виконавців «Маленькі зірочки» – у Херсоні; «Обдарована молодь» – у Полтаві; дитячої творчості і талантів «Надія нації» – у Києві; обласних: XVII відкритому дитячому української естрадної пісні «Водограй» ім. В. Івасюка – у смт Брошнів-Осада Івано-Франківської області; I відкритому хорového співу «Мозаїка пісень» та III дитячому джазової музики «Джаз-вітраж» – у Сумах; козацької пісні «Битва хорів» – у Миколаєві; хореографічного мистецтва «У ритмі танцю» – у Житомирі та інших.

У багатьох містах України було відкрито виставки художників-аматорів та майстрів народної творчості: у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. І. Яворницького – обласну дитячо-юнацьку декоративно-вжиткового мистецтва та традиційних народних промислів «З Україною в

серці»; у Житомирському обласному центрі науково-технічної творчості учнівської молоді – XVIII обласну виставку-конкурс «Космічні фантазії» (для дітей від 6 до 18 років); у Спільці фотохудожників Запоріжжя – живопису художників-аматорів (переважно внутрішньо переміщених осіб, членів родин учасників АТО та представників громади «Карітас Запоріжжя») «З Україною в серці»; у кропивницькій галереї «Єлисаветград» – дитячих малюнків учасників Всеукраїнського конкурсу «Щаслива дитина – квітуча Україна»; у львівському Палаці мистецтв – етноляльок 40 авторів з усієї України у рамках проекту «ETHNO'лялька» фестивалю «Ляльковий світ»; у чернівецьких обласних музеях: художньому – вишивки «Рушник: РеінкарНація» майстерні «РушАрт», краєзнавчому – «Вишивана феєрія» П. Гуменюк та інші.

Матеріал підготувала

Соломка В. А., провідний редактор відділу наукового аналізу й узагальнення інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування Н. І. Нагаєвської

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,39. Б/т. Зам. 54. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12